

Informační kniha

KUBA

Srdečně Vás
vítáme na ostrově

KUBA

Přejeme Vám příjemné prožití dovolené!

Obsah

Poznejte to nejlepší z Kuby	str. 4
Státní zřízení	str. 5
Historie	str. 5
Geografie	str. 8
Klimatické podmínky	str. 8
Hospodářství	str. 9
Flóra	str. 9
Fauna	str. 10
Obyvatelstvo	str. 10
Jazyky	str. 11
Kuchyně	str. 11
Pláže	str. 12
Časový posun	str. 13
Doprava	str. 13
Peníze	str. 15
Komunikace	str. 17
Kriminalita	str. 18
Sporty	str. 19
Zábava, noční život	str. 20
Restaurace	str. 21
Voda	str. 21
Kontakty na úřady	str. 21
Celní předpisy	str. 22
Víza, režim vstupu	str. 23
Slovníček	str. 25
Zdravotní péče	str. 27
Nakupování	str. 27
Spropitné	str. 29
Elektrický proud	str. 29
Zajímavá místa	str. 30

Poznejte to nejlepší z Kuby

Havana

- nejzajímavější město Kuby s vůní kubánských doutníků, chutí kvalitního kubánského rumu, hrčením starých amerických bouráků a rytmu karibské hudby
- stará část La Habana Vieja se starobylými památkami patří mezi nejzajímavější městské části světa
- galerie a muzea s různým zaměřením
- světznámé oblíbené bary Ernesta Hemingwaye, jako například El Floridita a nebo La Bodeguita del Medio s vyhlášeným mojitem

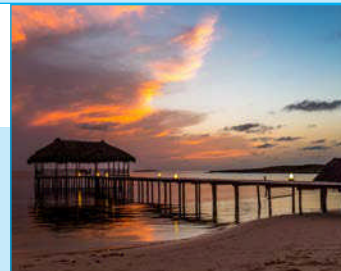
Varadero

- jedno z nejslavnějších letovisek Kuby s vyhlášenou pláží o délce 20 km a ekologickou přírodní rezervací Varahicacos s jezerem Mangón a jeskyní Ambrosio

Cayo Santa Maria

- ostrov, který je mnohými označován za Perlu Kuby byl UNESCO vyhlášen za biosférickou oblast
- ideální pro kombinaci pobytových a poznávacích zájezdů
- nádherné bílé pláže s jemným pískem

Viñales

- jedno z nejnavštěvovanějších míst na Kubě
- vápencová skála Mural de la Prehistoria s velkoplošnými nástěnnými malbami
- národní park s největším množstvím tabákových plantáží zapsaný v roce 1999 do světového dědictví UNESCO

Trinidad

- koloniální město nazývané Perla Karibiku
- jedno z nejstarších měst Kuby spojeno s pěstováním cukrové třtiny a tabáku
- od r. 1988 součástí světového kulturního dědictví UNESCO

Holguín

- nachází se v severovýchodní části Kuby a je po Havaně, Santiagu de Cuba a Camaguey čtvrtým největším městem
- nachází se zde hory, nížiny, lesy, historické památky, ale hlavně množství krásných pláží v délce 350 km mořského pobřeží
- v roce 1492 se zde u břehů zátoky Bahía de Bariay vylodil Kryštof Kolumbus

Státní zřízení

Kuba je republika s jednou politickou stranou. Volby se na Kubě konají každých 5 let. Národní shromáždění schvaluje reformy, ústavy, zákony, národní plány a státní rozpočet.

Historie

Kuba byla původně osídlena domorodými kmeny Sibonejů a Taínů. Mořeplavec Kryštof Kolumbus připlul na Kubu 27. října 1492. Byl tak unesen krásou přírody, že zvolal: „Toto je nejkrásnější země, jakou kdy lidské oko spatřilo!“

Později toto teritorium dobyl Diego Velásquez a zahájil osidlování a zakládání prvních kubánských měst – Nuestra Señora de la Asunción de Baracoa (1512), San Salvador de Bayamo (1513), La Santísima Trinidad (1514), Santiago de Cuba (1515), San Cristóbal de La Habana (1514) a Santa María del Puerto del Príncipe (1515).

Španělští dobyvatelé zotročili domorodce a v několika letech obyvatelstvo téměř vyhladili. Jako potřebná pracovní síla byli přiváženi afričtí černoši, aby pracovali na polích s cukrovou třtinou, která se stala základním prvkem kubánské ekonomiky.

Kubánská národnost vznikla míšením původních obyvatel – indiánů, Španělů, Afričanů a Číňanů. V polovině 19. století žili na Kubě Kubánci nebo kreolové. Francie, Anglie a Holandsko zápasily se Španělskem o jeho kořisti na širém moři z vody a kubánské pobřeží se zaplnilo korzary a piráty, díky nimž vzkvétalo pašování, které zvýšilo vznikající kubánské ekonomice počty dobytka, stoupla výroba cukru, kávy a tabáku.

V polovině 18. století silně otřásla ekonomickým, politickým a sociálním panoramatem Kuby nečekaná událost – okupace Havany Angličany v roce 1762. Během jedenácti měsíců připlulo do havanského přístavu více než tisíc lodí, které rozvinuly bohaté obchodní styky se třinácti severoamerickými koloniemi. Zároveň Angličané přivezli více než deset tisíc otroků nezbytných pro rozvoj cukrovarnického průmyslu.

Tím, jak kreol silně přilnul ke Kubě, ztrácel čím dál tím víc kontakt se Španělskem a nebyl ochoten zaujímat druhé místo mezi obchodníky a metropolitními vládci, kteří ho nutili obchodovat pouze s nimi. Šířilo se národní povědomí, které dosáhlo svého maxima v 19. století vznikem válek za nezávislost.

Desetiletá válka neměla šťastný konec. Zavinila to nezvladatelná rivalita mezi jednotlivými vůdci, tzv. caudilly, a prosazování regionálních zájmů, které rozbily jednotu a nakonec zmařily i dosažení nezávislosti. V roce 1878 navrhl španělský generál Arsenio Martínez Campos kubánskému vedení takzvaný „Zanjonský pakt“, na jehož základě válka skončila. Mnoho kreolů, kteří se jí zúčastnili, sice nesouhlasilo s dodatky k paktu, ale byli ve velké menšině, a tak se nakonec podvolili.

V roce 1878 se objevila vrcholná postava kubánských bojů za nezávislost José Martí (1853–1895), jenž založil Kubánskou revoluční stranu. Dne 24. února 1895 se válka rozhořela znovu, tentokrát pod vedením Martího, který padl v bitvě o tři měsíce později, 19. května. Máximo Gómez a Antonio Maceo však v boji pokračovali a rozšířili ho z východních oblastí země na celé území Kuby. Španělsko bylo vůči postupu bojovníků za nezávislost bezmocné.

Kubánské síly dobývaly stále větší území, zatímco španělské vojsko oslabovala jeho strategie „až do posledního muže, až do poslední pesety“. Za této situace vstoupily v roce 1898 do konfliktu Spojené státy, které využily jako záminku k intervenci výbuch na americké obrněné lodi „Maine“ kotvící v havanském přístavu. Podle mnoha historiků se jednalo o vlastní sabotáž Spojených států, aby mohly do konfliktu zasáhnout.

Washingtonská vláda udělala s vyčerpaným španělským vojskem krátký konec. Vládu tzv. Kubánské republiky ve zbrani neuznala a zabránila dokonce kubánským oddílům vstoupit do Santiaga de Cuba, které již kapitulovalo.

Válka byla ukončena podpisem mírové smlouvy mezi Španělskem a Spojenými státy (Pařížská smlouva z 10. prosince 1898), na jejímž základě USA získaly absolutní kontrolu nad Kubou, Portorikem a Filipíny.

V roce 1901 schválil americký Senát a Sněmovna reprezentantů tzv. Plattův dodatek, který Kubě povoloval „svrchovanost“, avšak americké vládě dával právo kdykoli tam intervenovat. Stanovil také, že kubánská vláda musí pronajmout Spojeným státům „území nezbytné pro uhelné sklady nebo námořní stanice na určitých místech dohodnutých s prezidentem USA“.

Po třech letech byla Kubě 20. května 1902 přiznána formální nezávislost. Od té doby se zde střídaly zkorumpované vlády a americké intervence, které měly za cíl odevzdat zahraničním zájmům stále větší část bohatství Kuby.

Od roku 1956 probíhala na Kubě partyzánská válka. Roku 1959 byl svržen režim diktátora F. Batisty. Pozdější revoluční vláda Fidela Castra nastoluje režim s orientací na SSSR a další socialistické státy. V roce 1961 byl odražen pokus o invazi protikomunistických povstalců z USA, o rok později karibská krize téměř přerostla v celosvětový konflikt. Rozpad světového komunistického bloku na přelomu osmdesátých a devadesátých let znamenal konec hospodářské podpory Kuby a země se propadá do ekonomické krize. Fidel Castro musel ze zdravotních důvodů abdikovat a v roce 2006 přebírá jeho pravomoci bratr Raúl Castro. Ten také postupně přebíral všechny funkce do roku 2018, kdy ho v nich nahrazuje Miguel Díaz-Canel. Velké protesty provázely rok 2021, vznikly kvůli nedostatku základních potravin, léků a pandemii covidu-19. Momentálně se situace postupně uklidňuje.

Geografie

Kuba je největší z ostrovů kubánského souostroví tvořeného rovněž Ostrovem mládeže a asi 1 600 ostrůvky uskupenými ve čtyřech různých skupinách: ostrůvky de los Colorados, Jardines del Rey nebo Sabana-Camagüey, Jardines de la Reina a Los Canarreos, které se rozkládají na ploše 110 992 km².

Kubánské souostroví se nachází v Karibském moři u vstupu do Mexického zálivu ve vzdálenosti 140 km od Bahamských ostrovů, 146 km od Jamajky, 180 km od Floridy a 210 km od Cancúnu.

Kuba je dlouhý a úzký ostrov (1 200 km od nejzápadnějšího mysu San Antonio do nejvýchodnějšího Punta de Maisí). Maximální šířka ostrova je 210 km, minimální 32 km. Tvar ostrova neumožňuje existenci dlouhých a vydatných řek. Mezi nejdůležitější řeky patří Cauto, Toa, Sagua la Grande, Zaza a Caonao.

Různými částmi ostrova Kubu procházejí relativně nízké horské řetězce. Nejvyšší z nich jsou na západě La Cordillera de Guaniguanico, v centrální oblasti la Cordillera de Guamuhaya, na východě masiv Sagua-Baracoa a Sierra Maestra, v níž se nachází nejvyšší hora země el Pico Real del Turquino, 1 974 m nad mořem. Krajina je různorodá, od polopouštní až po vlhké tropické lesy.

Klimatické podmínky

Kuba má typické tropické podnebí s vyššími teplotami po většinu roku. Dešťivá sezóna na Kubě probíhá od května do října. Během tohoto období jsou zde časté deště a občas i hurikány. Suchá sezóna trvá od listopadu do dubna. Toto období je obvykle slunečné a má nižší vlhkost vzduchu. Teploty jsou příjemné a ideální pro návštěvu. Průměrné teploty na Kubě se pohybují kolem 25-35 °C. Nejteplejší měsíce jsou červenec a srpen, kdy mohou teploty dosáhnout vyšších hodnot. Vlhkost vzduchu je vysoká po většinu roku, což způsobuje horké a vlhké počasí. Průměrná vlhkost v roce je 78%.

Hospodářství

Kuba je socialistický stát s plánovanou ekonomikou, což znamená, že státní sektor hraje klíčovou roli v řízení a vlastnictví klíčových průmyslových odvětví, včetně zemědělství, energetiky a telekomunikací. Země má omezené hospodářské vazby se zahraničím kvůli dlouhodobému obchodnímu embargu uvalenému Spojenými státy. To omezuje zahraniční investice a obchodní partnery.

V posledních letech Kuba zavedla některé ekonomické reformy, které mají za cíl otevřít zemi zahraničním investicím a podpořit soukromý sektor. Tyto reformy zahrnují liberalizaci trhu s nemovitostmi a zvýšení soukromého podnikání.

Zemědělství je důležitým odvětvím, Kuba je známá svou produkcí cukrové třtiny, tabáku, citrusových plodů a dalších plodin. Jedním z hlavních zdrojů příjmů je turismus, země láká návštěvníky svými krásnými plážemi, historickými památkami a kulturou. Kuba je také známá svými lékařskými a farmaceutickými výrobky, země vyvíjí vlastní léky a léčiva, která jsou vyvážena do jiných zemí.

Flóra

Národním stromem je královská palma, kterou má Kuba ve státním znaku a která je emblémem piva značky Cristal. Tyto palmy poznáte snadno podle hladkého kmene připomínajícího kámen a stvolu trčícího z koruny. Rostou zde i kokosové palmy, palma barrigona s typickými boulemi na kmeni a také mimořádně vzácná prehistorická palma korková.

Mezi více než 6 000 hlavními druhy stromů, které se na Kubě vyskytují, vynikají mangrovy a borovice. Mangrovy, které tvoří 26 % z celkově zalesněné plochy Kubu a pokrývají téměř 5 % pobřeží, chrání krajinu před erozí a poskytují útočiště malým rybám a ptákům.

Ve vyšších polohách, mezi 500 m–1500 m nad mořem, se nacházejí deštné pralesy. K jejich původním dřevinám patří erbovník a mahagonový strom, ale vzhledem k umělému zalesňování dnes převládá eukalypt, který je sice elegantní a aromatický, ale poněkud agresivní vůči ostatním rostlinným druhům.

Na Kubě rostou také tisíce druhů kapradin, kaktusů a orchidejí. Řada z nich je původních. Národní květinou je bílý jasmín mariposa, který poznáte podle omamné vůně a okvětních lístků připomínajících stejnojmenného motýla.

Fauna

Kuba je domovem různých druhů zvířat a má bohatou a rozmanitou faunu. Díky svému tropickému klimatu a různorodým ekosystémům, jako jsou lesy, močály, mangrovníky a korálové útesy, je Kuba hostitelem mnoha unikátním druhům.

Kubánský krokodýl je endemickým druhem. Jedná se o ohrožený druh a je chráněn zákonem.

Kubánský leguán je endemickým druhem iguány na Kubě. Má tmavé zbarvení a hrbolatou kůži.

Kapustňák je ohrožený mořský savec, který obývá pobřežní vody Karibiku, včetně pobřeží Kuby.

Hutia kubánská, známá také jako hutia-konga, je endemický hlodavec, který se vyskytuje pouze na Kubě.

Pod mořskou hladinou kolem pobřeží najdete různé druhy korálových ryb a dalšího mořského života. Kuba je také důležitým stanovištěm pro mnoho druhů ptáků, motýlů a ryb. Přírodní krása a rozmanitost ji činí atraktivním místem pro pozorování ptáků a ekoturismus.

Obyvatelstvo

Kuba má rozmanité a multikulturní obyvatelstvo, které se skládá z několika etnických skupin. Kubánskou populaci tvoří více než 11 miliónů obyvatel. Hlavní etnickou skupinou jsou Kubánci, kteří jsou potomky španělských kolonistů a afrických otroků. Dále na Kubě žijí menší komunity obyvatel španělského, afrického, asijského a dalšího původu.

 Jazyky

Úředním jazykem na Kubě je španělština. V turistických centrech se domluvíte i anglicky, německy, francouzsky, rusky a někdy se setkáte i s Kubánci, kteří hovoří česky nebo slovensky. Většina popisků v muzeích, směrovky a ukazatele jsou pouze ve španělštině.

Kubánská španělština je bohatá a překvapivě se mění. Vypůjčuje si slova z afrických jazyků, komolí anglické termíny, přijímá jazyk z filmů, marketingu a sportů a neustále se vyvíjí. Od evropské formy se odlišuje i výslovností a intonací.

 Kuchyně – jídla

Kuchyně se skládá především z congrí, smažených zelených banánů a ze salátů. Congrí je rýže s černými fazolemi (v některých oblastech se jí také říká moros y cristianos – Maurové a křesťané).

Zdrojem proteinů je na Kubě vepřové maso. Mezi nejčastější variace patří lomo ahumado (uzená kotleta), chuletas (tenké řízečky) a frikasé s pepřem a cibulí. Vzhledem k tomu, že chov dobytka kontroluje stát, pokrmy z hovězího masa nejsou součástí běžného kubánského jídelníčku. Častými přílohami jsou také yuca a calabaza (tykev podobná dýni), která se podává s mimořádně dobrou omáčkou z oleje, česneku a citrusů. Z plodů moře ochutnejte krevety, humry a ústřice.

Nejčastějším zákuskem na Kubě je zmrzlina. Flan je vaječný pudink barvy karamelu. Kubánci dělají flan také z dýně a kokosových ořechů.

 Kuchyně – nápoje

Na Kubě se všechno točí kolem rumu. Mátové mojito, Cuba libre (rum s colou), daiquiri, cubanitos (rum s rajčatovou šťávou a ledem) se podávají na nejrůznější způsoby. Nejznámější kubánskou značkou rumu je Havana Club. Do míchaných nápojů se přidává tříletý rum Carta Blanca, pětiletý Carta de Oro a sedmiletý Anejo se těší velké oblibě v kombinaci se sodou. Jedním z nejlepších rumů je Santiago, který se vyrábí v Santiagu de Cuba. K dalším výborným značkám patří Varadero, Caribbean Club, Legendario, Santero a Caney.

Mezi nejznámější značky piva patří Cristal nebo Bucanero. Z nealkoholických nápojů doporučujeme přírodní džusy (jugos), osvěžující limonádu (ledová tříšť s citronovou šťávou) či guarapo – šťávu z cukrové třtiny čerstvě lisovanou z celých stonků a chlazenou ledem.

 Pláže

Pobřeží Kuby je dlouhé 5 746 km. Celkem byste zde našli 289 přírodních pláží. Severní pobřeží obklopuje Atlantský oceán, jižní pobřeží omývá Karibské moře. Na plážích severního pobřeží převládá jemný písek a tyrkysové a smaragdové zátoky, proto jsou oblíbenější a více navštěvované. Jižní pobřeží lemují často skalnaté útesy, je však zajímavější na podmořský život. Mezi nejvyhlášenější patří pláže střediska Varadero a korálových ostrovů Cayo Ensenachos – Cayo Santa María. Nejkrásnější pláž Kuby – Sirena – najdete na korálovém ostrově Cayo Largo v Karibiku. Oblast Holguín je známá svými nádhernými plážemi, které patří k nejlepším na Kubě. Playa Esmeralda, Playa Guardalavaca a Playa Pesquero nabízejí bílé písčné pláže a křišťálově čisté vody Karibiku, které jsou ideální pro plavání, šnorchlování a potápění.

Vstup na pláže je bezplatný, jen některé hotelové pláže jsou přístupné pouze hostům daného hotelu. Většina hotelů zahrnuje do programu all inclusive i bezplatné užívání lehátek a slunečníků na hotelových plážích a obvykle je možné si pronajmout i plážové osušky (skládá se pouze vratná záloha).

Pláž ve Varaderu je pod neustálým dohledem plavčíchů. Na severním pobřeží Kuby omývaném Atlantským oceánem mohou být v některých dnech velké vlny a v zájmu bezpečnosti plavčíci vyhlásí zákaz koupání. Sledujte vlajky vyvěšené na pláži:

červená vlajka – zákaz koupání,

žlutá vlajka – koupání povoleno, je však třeba dbát zvýšené opatrnosti,

zelená vlajka – koupání je bezpečné.

Časový posun

Na Kubě je o 6 hodin méně než v České republice. Časový posun je odlišný pouze během několika týdnů, kdy Kuba dříve přechází na letní čas.

Doprava – taxi

Jednou z možností, jak se pohybovat ve Varaderu i v Havaně, jsou taxi. Taxi vám přivolají na recepci, zastávky jsou v blízkosti všech velkých hotelů. Kromě klasických státních vozů CUBATAXI (modrá poznávací značka) najdete ve Varaderu i žluté coco taxi. Ceny jsou vždy smluvní, doporučujeme si je předem dohodnout. Další výhodnou možností přepravy ve Varaderu jsou koňské povozy, cena je vždy na základě dohody.

Doprava – autobusy

Varadero Beach Tour provozuje dvoupatrový autobus s řadou zastávek podél celého Varadera (zastávky se nachází vždy v blízkosti hotelů). Podobné busy je možné využívat i v Havaně a na souostroví Cayo Santa María. Autobus jezdí přibližně každých 30 minut a všechny zastávky jsou na znamení. Autobus jezdí od 9.30 do 19.00 hodin.

Doprava – pronájem automobilů

Auto je možné si pronajmout přímo na letišti či na recepcích hotelů, kde se nacházejí kanceláře kubánských autopůjčoven (např. Cubacar, Gaviota, Rex atd.). Řidič pronajatého vozu musí být starší 21 let, k zapůjčení je třeba mezinárodní řidičský průkaz. Základní ceny pronájmu aut na 1 den se pohybují od 2 500 do 4 000 CUP (cca 1 CUP = 1 CZK). Ceny se liší dle kategorie vozu, sezóny a počtu dní pronájmu. K základní ceně je třeba připočíst příplatky za pojištění cca 800 CUP/auto/den. Při převzetí vozu se platí vždy vratná záloha 3 600 – 6 000 CUP (dle kategorie vozu). Některé autopůjčovny mají v ceně zahrnut neomezený počet kilometrů, některé mají v základní ceně pouze určitý počet kilometrů, další kilometry jsou za příplatek. Většinou se platí i příplatek za odevzdání vozu v jiném místě, než kde jste jej převzali. Cena benzínu na Kubě je asi 30 CUP / l.

Doprava – předpisy

Řidiči automobilu musí být více než 21 let, musí předložit platný řidičský průkaz a mít u sebe doklad o pronájmu vozidla. Do smlouvy o pronájmu se zapisují případné pokuty a jsou hrazeny autopůjčovně při ukončení pronájmu.

Pokud si půjčíte automobil, seznamte se předem s dopravními předpisy. Řízení pod vlivem alkoholu není dovoleno (množství alkoholu v krvi není v kubánských pravidlech silničního provozu upřesněno). Užívání bezpečnostních pásů je povinné, pokud jsou jimi auta vybavena. Telefonování během jízdy je zakázáno.

Upozorňujeme na minimální užívání ukazatelů, které vám může cestování autem značně zkomplikovat. Ve večerních a nočních hodinách věnujte zvýšenou pozornost řízení, neboť osvětlení komunikací je minimální. Zároveň je dobré mít vždy rezervu benzínu, protože doplňování zásob benzínových pump není pravidelné.

- Nejvyšší povolená rychlost v obci je 50 km/h.
- Nejvyšší povolená rychlost mimo obec je 90 km/h.
- Nejvyšší povolená rychlost na silnici pro motorová vozidla je 90 km/h.
- Nejvyšší povolená rychlost na dálnici je 100 km/h.

Peníze – měna

Oficiální měna Kuby je kubánské peso, Peso Cubano (CUP), běžně také označováno jako MN (moneda nacional). 1 setina pesa se nazývá centavo. Běžně označovaný symbol kubánského pesa je \$. Nominální hodnoty bankovek v oběhu jsou: 1, 3, 5, 10, 20, 50, 100, 200, 500 a 1000 CUP. Mince kubánského pesa mají hodnoty: 1, 2, 5 a 20 centavos, ale také 1, 3 a 5 CUP.

Od 1. 1. 2021 měna CUC (konvertibilní kubánské peso) zanikla a veškeré hotovostní operace tak již probíhají výhradně v hlavní oficiální kubánské měně CUP.

Peníze – kreditní karty, směnárny, banky

Kreditní karty

Kreditní karty jsou přijímány v hotelech a v turistických centrech i v řadě obchodů. Na Kubě se však nepřijímají kreditní karty vydané americkými bankami a jejich dceřinými společnostmi (např. City Bank, Diners Club, American Express, Revolut). Lze platit pouze fyzickou kartou, která se vkládá do terminálu. Terminály nejsou bezkontaktní (nelze platit např. mobilem či hodinkami). Bankomaty se nacházejí pouze v sídlech některých bank. Ve Varaderu najdete bankomaty např. v Banco Financiero – obchodní centrum na náměstí Plaza América nebo v Banco Popular na 36. ulici. Výběr hotovosti z bankomatů na Kubě je omezen pouze na některé druhy karet (většinou VISA).

Použití karet na Kubě bývá někdy zatíženo několikaprocentním poplatkem. Některé obchody mají stanovenou minimální částku, u které je možné použít k platbě kreditní kartu.

Také v některých hotelech je možné používat vybrané kreditní karty k nejrůznějším platbám. Některé tříhvězdičkové hotely a všechny čtyřhvězdičkové nabízejí svým hostům možnost kreditu během celého pobytu. Veškerá útrata během pobytu je připsávána na váš účet, který uhradíte na konci pobytu.

Výběr hotovosti z bankomatu je zatížen poplatkem, u kubánských automatů většinou 3 % + poplatkem vaší banky, proto je výhodnější vybírat vyšší částky. Při bankomatových výběrech si dávejte pozor na limit vaší karty.

Vedle placení kartou v obchodech a výběru z bankomatu lze využívat ještě dalších služeb. Tou první je výběr hotovosti na přepážce banky v zahraničí, tzv. cash advance. Služba je dostupná ve všech pobočkách bank označených logem karetní asociace, ne však pro všechny karty. Poplatek za službu je minimálně stejně vysoký jako za výběr z bankomatu, někdy dokonce ještě vyšší.

Pokud byste svoji kartu ztratili anebo vám byla odcizena, můžete v některé bance požádat o vydání náhradní hotovosti (emergency cash) anebo vydání náhradní karty (emergency card). Tyto dvě služby jsou určeny skutečně jen pro nouzové použití, o čemž svědčí už cena v řádu tisíců korun a lhůta poskytnutí hotovosti či karty od 24 do 72 hodin. Tento servis je poskytován jen majitelům embosovaných karet.

V případě ztráty či odcizení kreditní karty je třeba kartu urychleně zablokovat. V tomto případě kontaktujte co nejdříve kartové centrum své banky nebo mezinárodní zákaznická centra jednotlivých kreditních karet. Doporučujeme vám poznamenat si číslo a platnost své kreditní karty, neboť tyto údaje vám v případě ztráty či odcizení karty urychlí její zablokování.

Směnárny, banky

Doporučujeme si vzít dolary či eura, případně kombinaci obou měn. Ideální je mít i dolary v nižších bankovkách na případné spropitné, či drobné nákupy. Měnu CUP si můžete vyměnit na letišti po příletu, v hotelech, v bankách a ve směnárnách Cadeca. Avšak není nutné měnit peníze na kubánské peso – obchodníci i hotely upřednostňují silnou zahraniční měnu. Je lepší mít s sebou bankovky nižších hodnot, velké bankovky se mohou hůře rozměňovat. Za platbu se vrací dolary či eura (za platbu dolary můře klient nazpět dostat eura a naopak). Platí se obvykle hotově, přičemž dolar i euro jsou brány v poměru 1:1. Kurz pesa je s ohledem na hospodářskou situaci na Kubě velice proměnlivý. Výměna USD je nevýhodná, neboť byl zaveden ve všech místech poplatek při výměně této měny ve výši cca 8%. Při výběru z bankomatu obdržíte místní měnu, tedy kubánské peso (podobně jako při výběru v ČR vybíráme koruny). Bankomaty se nachází jen ve větších městech, jejich fungování může být závislé na aktuálních dodávkách proudu. Doporučujeme se na bankomaty nespolehat. Při všech transakcích v bankách je třeba předložit cestovní pas.

Komunikace – pošta

Známka do Evropy na pohledy a dopisy stojí cca 20 CUP. Na většině pohledů už máte razítko, které nahrazuje známku. Pokud zakoupíte známky odděleně, většinou nejsou samolepicí a získat lepidlo nebude vždy snadné. Známky a pohledy zakoupíte na recepcích, v obchodech se suvenýry či v pobočkách pošt. Doba doručení do Evropy se pohybuje od dvou týdnů do jednoho měsíce, ale může být i delší.

Komunikace – telefonování

Při volání na Kubu je třeba nejprve vytočit předvolbu pro mezinárodní hovor 00, potom mezinárodní kód Kuby 53, číslo kubánského města (např. Havana 7, Varadero a Cayo Largo 45, Holguin 24) a nakonec číslo volaného. Telefonní síť na Kubě je velice často přetížená, občas dochází k výpadkům, a proto je třeba volání několikrát opakovat.

Pokud telefonujete na Kubě do jiné provincie, vytočíte nejprve 0, potom předčísli města a nakonec číslo volaného. Pro mezinárodní hovory je třeba vytočit nejprve 00, potom mezinárodní kód země, např. Česká republika má 420, Slovensko 421, a nakonec číslo volaného. Telefonovat je možné z hotelu.

Pokud budete chtít používat na Kubě mobilní telefon, informujte se vždy před odjezdem, zda je třeba aktivovat službu roaming. Tato služba je na Kubě většinou možná pouze tehdy, pokud používáte telefon s tarifním programem (u předplacených karet je její užívání omezené). Všichni čeští mobilní operátoři (Telefónica O2, T-Mobile a Vodafone) mají uzavřenou smlouvu s kubánským operátorem C-COM.

Komunikace – internet

Přístup na internet je v současné době naprosto běžný ve většině hotelů, ale připojení je velmi pomalé a kvalita připojení se může v návaznosti na různé faktory lišit (obsazenost hotelu, vzdálenost od routeru, denní doba atd.). Většina hotelů již má Wi-Fi zdarma. Pro připojení k síti Wi-Fi recepce vydá lísteček s kódem. Na lístečku je unikátní přihlašovací jméno a heslo, které zadáte do prohlížeče, který se vám otevře při přihlášení k Wi-Fi.

Kriminalita – krádeže

Bezpečnostní situace v zemi je relativně dobrá vzhledem k přítomnosti policie ve všech turisticky zajímavých místech a na silnicích. Přesto je třeba brát v úvahu, že v centru Starého města v Havaně, na nábřeží (Malecón) a v některých místech Varadera existuje zvýšená kriminalita a nedoporučuje se vycházet v pozdních nočních hodinách. Všeobecně se vyskytuje nebezpečí okradení drobnými zloději na ulicích, proto není vhodné nosit s sebou větší finanční hotovost ani šperky z drahých kovů. Dále je třeba si hlídat fotoaparáty, kabelky, kamery apod.

Doporučujeme vám:

- Nenoste s sebou mimo hotel (kromě nutných případů) cennosti, větší množství peněz, osobní doklady, letenky apod. Doklady, peníze a cennosti jsou bezpečnější v hotelovém pokoji uložené v bezpečnostním trezoru.
- Nenechávejte svá zavazadla bez dozoru (ani věci na pláži).

Kriminalita – trezory

Žádný hotel nezodpovídá za peníze, kreditní karty a cenné předměty, které ponecháte volně na pokoji. Doporučujeme vám pronajmout si hotelový trezor, který je umístěn většinou přímo na pokoji. Některé hotely vyšší kategorie nabízejí tuto službu zdarma, v některých je pronájem za poplatek.

Kriminalita – zavazadla

Pokud zjistíte, že bylo vaše zavazadlo během letecké dopravy poškozeno, kontaktujte leteckou společnost a škodu nahlase po přeletu na letišti. V opačném případě náhradu škody nedostanete.

Sporty

Nemotorizované vodní sporty

Nemotorizované vodní sporty (jachting, windsurfing, kánoe, šnorchlování, šlapadla) jsou většinou součástí programu all inclusive. Motorizované vodní sporty jsou za poplatek.

Golf

Golfové hřiště se nachází ve středisku Varadero v blízkosti hotelu Melia Las Américas.

Počet jamek: 18

www.varaderogolfclub.com

Potápění

Kuba má ideální podmínky pro potápění. Rájem pro potápěče jsou korálové ostrůvky cayos, např. Cayo Largo. I ve všech dalších turistických centrech najdete školy potápění.

Varadero: Barracuda

Guardalavaca: Scuba Eagle Ray

Sea Lovers Diving Center

Cayo Largo: Marina Puertosol

Zábava, noční život

Synonymem pro noční život Kuby je největší kabaret v Karibiku – Tropicana. Funguje v Havaně od roku 1939. Kabaret se nachází ve čtvrti Marianao, velkolepé vystoupení pod širým nebem začíná každý den okolo 22. hodiny. Místa jsou rozdělena do tří kategorií podle vzdálenosti od jeviště. Doporučujeme vstupenky zakoupit vždy s předstihem. Z Varadera se pořádají různé varianty prohlídek Havany, které zahrnují i návštěvu kabaretu Tropicana. Další havanský kabaret – El Parisien – se nachází v hotelu Nacional.

Z noční Havany doporučujeme také návštěvu jazzového klubu Habana Cafe v hotelu Melia Cohiba či známé Casa de la Música Habana na ulici Galiano či Casa de la Música Miramar (čtvrť Miramar).

Během prohlídky Havany nemůžete vynechat ani návštěvu některého z vyhlášených barů La Bodeguita (v blízkosti katedrály) či Floridita (ulice Obispo).

Noční život Varadera není příliš bohatý. Pokud se ve večerních hodinách vypravíte mimo hotel, navštivte kabaret Continental v hotelu Internacional, bary 62 nebo La Comparsita (oba 62. ulice centra) či Casa de la Música (54. ulice). Vystoupení Buena Vista Social Club se konají v kongresovém sále na náměstí Plaza América (hotelová oblast Varadera).

Restaurace

Pokud trávíte pobyt v hotelu s programem all inclusive, některé hotely nabízejí možnost večeří v restauracích à la carte. Vzhledem k omezené kapacitě je třeba si tyto večeře předem zarezervovat v oddělení péče o zákazníky.

V Havaně doporučujeme např. tyto vyhlášené restaurace kubánské kuchyně: Doña Eutimia (v blízkosti katedrály), La Moneda Cubana (ulice Empedrado v blízkosti katedrály), Los Nardos (v blízkosti Kapitolu) či El Aljibe (7. ulice, mezi ulicemi 24 a 26). Pokud dáváte přednost mezinárodní kuchyni, můžete zvolit např. Café Laurent (v blízkosti budovy Focsa, ulice H, mezi 19. a 21.), La Torre (budova Focsa), La Fontana (Miramar, třída Avenida 3a A, roh 46.) či Café Oriente na náměstí San Francisco.

Z restaurací ve Varaderu patří mezi nejnavštěvovanější La Gruta a La Campana (obě v parku Josone), La Casa de Al (mezi hotely Karey a Kawama, původně vilka, kde odpočíval známý Al Capone), Kike-Kcho (jachtařský klub Marina Gaviota) či soukromé restaurace Vaca Rosa (ulice 21) či pizzerie Nonna Tina (39. ulice, v blízkosti hotelu Los Delfines).

Voda

Nedoporučujeme pít vodu z místní vodovodní sítě, ale pouze vodu kupovanou v láhvích s neporušeným uzávěrem.

Kontakty na úřady

Velvyslanectví České republiky na Kubě

Ave. Kohly, No. 259, e/ 41 y 43
Nuevo Vedado, CP 10600 La Habana
Telefon: +53 7883 3201, 7883 3467
E-mail: havana@embassy.mzv.cz
Web: www.mzv.cz/havana

Velvyslanectví Slovenské republiky na Kubě

Calle 66, No. 521, Entre 5B y 7,
Miramar, Playa,
La Habana, Cuba
Telefon: +53 72041884, +53 72041885
E-mail: emb.havana@mzv.sk
Web: www.mzv.sk/web/havana

Celní předpisy

Všichni cestující mají právo dovést předměty a zboží, jež nejsou určeny k obchodování, v hodnotě 1 000 USD. Výše celního poplatku je 100% deklarované hodnoty s odečtením 100 USD. Tohoto práva může být využito pouze jednou v roce. Platí přísný zákaz dovozu čerstvých potravin živočišného původu (maso, mléko) a zbraní. Pro dovoz čerstvého ovoce a zeleniny je nutný příslušný certifikát. Platí zákaz dovozu videa, přehrávače DVD, satelitních antén, bezdrátových domácích telefonů, satelitních přístrojů. Není problém si dovést obyčejný mobilní telefon. Živá zvířata musí mít příslušný certifikát. Koncem roku 1997 vstoupily v platnost nové, přísnější celní předpisy, které (vzhledem k nedostatku elektřiny na ostrově) neumožňují dovoz energeticky náročnějších elektrických spotřebičů – především mikrovlnných trub, ohřívačů, videí atd.

Zboží osvobozené od celních poplatků a daní:

- věci osobní potřeby (ošacení, obuv, toaletní a mycí prostředky v rozumném množství odpovídajícím době pobytu),
- další předměty, jejichž hodnota nepřesahuje 100 USD,
- kromě osobních předmětů je možno dovést až 10 kg léků.
- dále cestující starší 18 let mohou dovést 200 cigaret nebo 50 doutníků nebo 250 gramů tabáku, a 3 litry vína nebo jiných alkoholických nápojů.

Zákaz dovozu se vztahuje na:

- drogy a omamné a psychotropní látky, vyjma těch, jež cestující přiváží podložené patřičným lékařským předpisem k osobnímu použití,
- krevní deriváty,
- pornografické časopisy, předměty a zboží,
- výbušniny,
- lehká motorová vozidla a motory,
- drony.

Speciální předpisy platí pro:

- zbraně, munice k nim, bodné a sečné zbraně,
- územní radiokomunikační stanice a přístroje,
- biologické a farmaceutické výrobky živočišného původu a/nebo pro veterinární použití,
- exempláře flóry a fauny a jejich části v jakékoli formě,
- potraviny pouze v průmyslově vyrobených a hermeticky uzavřených konzervách.

Speciální předpisy upravující dovoz zděděného majetku, předmětů obsahujících ušlechtilé kovy a drahé kameny a valut:

- v případě, že cestující doveze krátkodobě předměty jejichž hodnota převyšuje 5000.00 USD, musí vyplnit pro celní orgány Prohlášení o hodnotě, jež je třeba předložit při odjezdu ze země jako průkazný dokument takového dovozu.
- jestliže cestující při svém odjezdu uvažuje o vývozu hodnoty převyšující 5000.00 USD

musí při svém příjezdu na Kubu deklarovat celkovou dovezenou hotovost. Nedeklarované předměty, předměty nepravdivě deklarované a předměty jejichž hodnota přesahuje 1000.00 USD jako maximální povolená hodnota, mohou být zadrženy nebo zabráný a cestující může být trestně stíhán.

- Povinná výměna valut a prokazování zajištění finančních prostředků pro pobyt a vycestování ze země na Kubě není.

Co se týče vývozu alkoholu a tabáku, na osobu je povoleno: 2 litry alkoholu s obsahem alkoholu do 22%, 1 litr s obsahem alkoholu nad 22%. Dále 200 kusů cigaret nebo 50 kusů doutníků a 0,5kg kávy.

Upozorňujeme na rizika spojená s nákupem doutníků na černém trhu: tyto doutníky většinou neprocházejí přísnou kontrolou kvality a jejich kvalita není srovnatelná s doutníky vyrobenými v továrnách (nižší kvalita se projevuje např. v tahu doutníků, tabákové listí nepochází z oblastí, které jsou předepsané pro dané značky, doutníky nejsou skladovány při správné teplotě a vlhkosti, a proto bývají často vyschlé, falešné kolky a prstýnky na doutnících). Pokud chcete z Kubu přivést opravdu kvalitní dárek, doporučujeme vyhnout se této variantě nákupu a doutníky nikdy nekupovat od neznámých osob na ulici, hotelového personálu apod.

Víza, režim vstupu

Čeští turisté potřebují k cestě na Kubu víza. Pokud se jedná o turistický pobyt, uděluje Kubánský konzulát vízum ve formě turistické karty, která stojí 630,- Kč. Tato karta může být vyřízena v rámci turistického pobytu přes cestovní kancelář. Turistická karta opravňuje k pobytu na území Kubu po dobu 30 dnů a může být prodloužena na Kubě na cizinecké policii o dalších 30 dnů, poplatek činí 25,- USD. Turistickou kartu je nutno si obstarat před odletem na Kubu, protože ji nelze získat po příletu na kubánské letiště. Jedná-li se o cestu za jiným účelem než turistickým, je nutno podat žádost o udělení víza na konzulárním oddělení ZÚ Kubu v Praze (cena cca 35,- USD).

Při vstupu do země si cizinecká policie ponechá část turistické karty, druhou část odevzdává návštěvník při odletu. V případě ztráty druhé části lze s určitým časovým prodloužením a za poplatek získat novou část turistické karty.

Na Kubě platí přihlašovací povinnost. V případě ubytování v hotelu turistu ohlašuje provozovatel.

 Slovníček

Španělsky	Česky
Buenos días	Dobrý den
Buenas tardes	Dobré odpoledne
Buenas noches	Dobrou noc
Hola	Ahoj
Hasta luego	Na brzkou viděnou
Adiós	Na shledanou
Gracias	Děkuji
Por favor	Prosím
Sí/No	Ano/Ne
No lo comprendo	Nerozumím tomu
Mañana	Zítřka, ráno

Španělsky	Česky
Hoy	Dnes
Necesitar	Potřebovat
Comprar	Koupit
Pedir	Žádat
Barco	Loď
Aeropuerto	Letiště
Billete	Letenka
Coche	Auto
Gasolina	Benzín
Bicicleta	Kolo
Moto	Motocykl

V hotelu

Španělsky	Česky
Habitación [abitasió]	Pokoj
Cama [kama]	Postel
Cuna [kuna]	Postýlka
Sábana	Prostěradlo
Manta	Deka
Baño	Koupelna
Ducha [duča]	Sprcha
Toalla [toaja]	Ručník
Jabón [chabón]	Mýdlo
Armario	Skříň
Ascensor	Výtah
Servicio	Služba
Camarera	Pokojská

Španělsky	Česky
Maleta	Kufr
Llave [jave]	Klíč
Bolsa	Taška
Piscina	Bazén
Hamaca [amaka]	Lehátko
Sombrilla	Slunečník
Cuenta	Účet
Propina	Spropitné
Puerta	Dveře
Ventana	Okno
Abrir	Otevřít
Cerrar	Zavřít
Roto	Rozbitý

Číslovky

Španělsky	Česky
Uno	Jeden
Dos	Dva
Tres	Tři
Cuatro	Čtyři
Cinco [sinko]	Pět
Seis	Šest

Španělsky	Česky
Siete	Sedm
Ocho [ocho]	Osm
Nueve	Devět
Diez	Deset
Cien [sien]	Sto
Mil	Tisíc

Potřebujete-li vzbudit, můžete použít frázi:

Por favor, despertar a las (doplňte hodinu), la habitación (doplňte číslo pokoje) el día (doplňte datum). Toto je však možné objednat na recepci pouze den před požadovaným buzením.

Dny v týdnu

Španělsky	Česky
Lunes	Pondělí
Martes	Úterý
Miércoles	Středa
Jueves [chueves]	Čtvrtek

Španělsky	Česky
Viernes [biernes]	Pátek
Sábado	Sobota
Domingo	Neděle

V restauraci

Španělsky	Česky
Camarero [kamarero]	Číšník
Cena [sena]	Večeře
Desayuno [desajuno]	Snídaně
Almuerzo	Oběd
Pan	Chléb
Mantequilla [mantekíja]	Máslo
Cubiertos	Příbor
Cuchillo [kučíjo]	Nůž
Cuchara [kučara]	Lžice
Cucharilla [kučaríja]	Lžička
Tenedor	Vidlička
Botella [boteja]	Láhev
Plato	Talíř
Plato principal	Hlavní jídlo
La cuenta por favor	Účet, prosím
Postre	Zákusek
Fruta bomba	Papája
Guayaba	Guava
Sal	Sůl
Pimienta	Pepř
Aceite	Olej
Vinagre	Ocet
Manzana	Jablko
Melocotón	Broskev
Pera	Hruška
Uva	Víno
Plátano	Banán
Sandía	Meloun (červený)
Naranja [narancha]	Pomeranč
Piña	Ananas
Toronja	Grapefruit
Entremeses	Předkrmy
Aguacate	Avokádo
Col	Zelí

Španělsky	Česky
Ensalada de estación	Sezonní salát
Ensalada mixta	Míchaný salát
Lechuga	Míchaný salát
Pepino	Hlávkový salát
Lechuga	Okurka
Remolacha	Řepa
Zanahoria	Mrkev
Carne	Maso
Cerdo	Vepřové
Chorizo	Klobása
Jamón	Šunka
Lechón asado	Pečené sele
Picadillo	Mleté hovězí
Pollo	Kuře
Pescado, mariscos	Ryby, plody moře
Calamar	Sépie
Camarones	Krevety
Cangrejo	Krab
Langosta	Humr
Ostiones	Ústřice
Postres	Zákusky
Arroz con leche	Sladká rýže s mlékem
Flan	Pudink s karamellem
Helado	Zmrzlina
Natilla	Vanilkový krém
Bebidas	Nápoje
Vino tinto	Červené víno
Vino blanco	Bílé víno
Vino rosado	Růžové víno
Agua con gas	Perlivá voda
Agua sin gas	Neperlivá voda
Café cortado	Malá káva s trochou mléka
Café con leche	Káva s mlékem
Café sólo	Černá káva

Zdravotní péče

Lékařské ošetření

Lékařská péče pro cizince je na velice dobré úrovni. V Havaně jsou cizinci ošetřováni v nemocnici Clinica Central Gira Garcia, ve Varaderu se nachází mezinárodní klinika na ulici 60. Většina hotelů má své zdravotní sestry či lékaře, jejichž ordinace se nacházejí v prostorách hotelů a jsou otevřeny do 9.00 do 17.00 hodin. Lékárny se nacházejí na mezinárodní klinice SERVIMED a zároveň v obchodních centrech Hicacos a Plaza América.

Ošetření a léky se na Kubě platí vždy v hotovosti a po návratu vám je pojišťovna proplatí.

Očkování

Pro cestu na Kubu není předepsáno žádné povinné očkování, doporučeno je očkování proti virové hepatitidě typu A.

Opalování

Především během prvních dnů se nevystavujte slunečnímu záření bez použití opalovacích krémů s vyšším ochranným faktorem. Osvěžující vítr od moře často zapříčiní podcenění intenzity slunečního záření (největší mezi 12.–15. hodinou). Zároveň doporučujeme pít dostatek tekutin.

Nakupování – suvenýry

Kubánský rum

Nejznámější kubánskou značkou rumu je Havana Club. Do míchaných nápojů se přidává tříletý rum Carta Blanca, pětiletý Carta de Oro a sedmiletý Anejo se těší velké oblibě v kombinaci se sodou. Jedním z nejlepších rumů je Santiago, který se vyrábí v Santiagu de Cuba. K dalším výborným značkám patří např. Caney.

Kubánské doutníky

Existuje 42 druhů a velikostí havanských doutníků, které se dělí na jemné, střední a silné. Vybrat si správný doutník vyžaduje určité znalosti a znalci jsou podrobně obeznámeni s různými chutěmi a druhy. Nejlepší kubánské doutníky se vyrábějí ručně a balí se do krabiček z cedrového dřeva.

Špičkovou značkou je kořeněná Cohiba, s jejíž výrobou se začalo v roce 1966 a byla určena k diplomatickým účelům. Pojmenována byla podle původního taínského výrazu pro tabák. Dnes se vyrábí v 11 typech, od středních po silné. Mezi nejoblíbenější doutníky na Kubě patří Montecristo. Další ze známých značek jsou např. H. Upmann, Robaina či Romeo y Julieta.

Na základě vyhlášky může každá osoba starší 18 let vyvážet z Kuby 20 ks doutníků bez dokladu a v jakémkoliv balení, dalších 50 ks bez dokladu (doutníky však musí být v původním balení, krabice zapečetěna kolkem s holografickou částí a etiketou společnosti Havanos). Pokud balení doutníků nesplňuje tyto náležitosti, doutníky jsou při výstupní celní kontrole zabaveny. Doutníky je možné přepravovat v příručních i odbavených zavazadlech.

Upozorňujeme na rizika spojená s nákupem doutníků na černém trhu: tyto doutníky většinou neprocházejí přísnou kontrolou kvality a jejich kvalita není srovnatelná s doutníky vyrobenými v továrnách (nižší kvalita se projevuje např. v tahu doutníků, tabákové listí nepochází z oblastí, které jsou předepsané pro dané značky, doutníky nejsou skladovány ve správné teplotě a vlhkosti, a proto bývají často vyschlé, falešné kolky a prstýnky na doutnících). Pokud chcete z Kuby přivést opravdu kvalitní dárek, doporučujeme vyhnout se této variantě nákupu a doutníky nikdy nekupovat od neznámých osob na ulici, hotelového personálu apod.

Nakupování – obchody

Nakupování na Kubě je omezeno. Cizinci nakupují obvykle v obchodech přímo určených pro cizince (ceny na Kubě jsou relativně vysoké), např. obchody Caracol. V obchodech Tiendas Panamericanas je menší výběr, ale ceny jsou o něco nižší. Rozdíly v cenách v obchodech stejné značky téměř neexistují.

Obchody Caracol mají většinou otevřeno od 9.00 do 19.00 hod. od pondělí do pátku, v sobotu pouze do 14.00 hod. Některé obchody mají i polední pauzu od 12.30 do 13.30 hod.

Většinu obchodů najdete ve Varaderu na hlavní třídě, větší obchodní centra jsou na 44. ulici a na náměstí Plaza América.

Nakupování – trhy

Na hlavní třídě Varadera – 1ra Avenida – se nachází řada trhů s uměleckými předměty (suvenýry a ručně vyráběné kožené dekorativní předměty). Největší trhy najdete na 15. ulici, další např. na 12., 46. a 51. ulici. Trhy jsou většinou celý den od 9.00 do 18.00 hodin s polední přestávkou.

Spropitné

Vzhledem k současné ekonomické situaci na Kubě je spropitné pro zaměstnance v cestovním ruchu jedním z hlavních zdrojů příjmů. Je běžné dávat spropitné nosičům zavazadel, řidičům autobusů, místním průvodcům, recepčním, číšníkům, pokojským apod. Spropitné je naprosto běžné i pro personál v hotelech s programem all inclusive, kde vám zaručí lepší a rychlejší obsluhu. Většinou se jedná o pro nás symbolické částky.

Elektrický proud

V hlavních turistických centrech jsou zásuvky na 220 V, ale v některých starších hotelech najdete zásuvky pouze na 110 V. Adaptér je potřeba a je lepší si ho zařídit ještě před cestou.

Zajímavá místa

Varadero

Největší a nejznámější turistický komplex karibské oblasti – Varadero – se nachází 140 km východně od Havany. Tvoří ho bělostná pláž o délce 20 km, podél níž je postaveno přes 50 hotelů a velkých turistických komplexů. Dva ze tří návštěvníků Kuby směřují právě do Varadera.

Toto místo využívali Kubánci k odpočinku už na konci 19. století. Do povědomí širší veřejnosti se dostalo až roku 1930. Tehdy si zde postavil honosné sídlo americký chemický magnát Irénée Dupot de Nemours, jehož rodina zbohatla na výrobě dynamitu a mnoha moderních materiálů, jako je nylon, kevlar či teflon. K rezidenci patřilo i první a zároveň i poslední golfové hřiště, přístavací dráha pro letadla a přístav pro luxusní jachty. Netrvalo dlouho a o neznámém ráji se dozvěděli další bohatí Američané, pro které se Varadero stalo místem báječné dovolené. Dokonce i šéf chicagské mafie Al Capone zde měl „malou“ vilku.

Okolí parku Central a sousedního parku De Las 8000 Taquillas je přeplněno nejrůznějšími stánky a krámkami – největším trhem s uměleckými předměty na celém poloostrově (ulice 44 a 46). Směrem na východ stojí koloniální kostel Iglesia de Santa Elvira (třída 1 a ulice 47) a proti němu pomník padlých revolucionářů. Ještě východněji byste našli Museo Municipal de Varadero (ulice 57, vedle třídy 1), kde je expozice vývoje nábytku a osídlení poloostrova. Parque Josone (ulice 58, třída 1) je největší zelenou plochou na poloostrově. Byl založen v roce 1940 majitelem rumové továrny Retínem Kosinem Arrechabalou.

Nedaleko jediného golfového hřiště najdete honosnou vilu Xanadu, kterou zde nechala postavit rodina Dupotů. Dnes slouží jako malý exkluzivní hotel.

Za Marinou Chapelin, cca 5 km severovýchodně od vily Xanadu, se nachází delfinárium. Je otevřeno každý den od 9.00 do 17.00 hodin. Show cvičených delfínů začínají obvykle v 11.00 a v 15.30 hod. Za příplatek k základní vstupence je možné v delfináriu absolvovat i plavání s delfíny. Fotografování v areálu je možné pouze za příplatek.

Východně podél dálnice Sur, cca 500 metrů za klubem Amigo Varadero, se nachází 300 metrů dlouhá jeskyně Cueva del Ambrosio. V roce 1961 v ní bylo objeveno 47 předkolumbovských maleb, jež připomínají výtvary z ostrova Isla de la Juventud. Jsou to červené a černé kruhové obrazce, které snad symbolizují sluneční kalendář.

Matanzas

Cca 42 km od Varadera, na konci zátoky Bahía de Matanzas na soutoku řek San Juan a Yumurí, se rozkládá Matanzas – město mostů. Matanzas nepatří mezi nejnavštěvovanější místa, turisté tudy projíždějí většinou jen při cestě do Varadera, přesto však toto město skrývá několik architektonických a kulturních klenotů.

Staré město se rozkládá mezi řekami San Juan a Yumurí a jeho střed tvoří historická čtvrť Versailles. Klenotem města je budova divadla Sauto, jedna z nejkrásnějších neoklasicistických budov na celé Kubě. Byla postavena v roce 1862 a je známá díky své dokonalé akustice. V divadle vystupoval i samotný Enrico Caruso a legendární ruská baletka Anna Pavlovová. Další impozantní budovou v blízkosti divadla je Justiční palác, který byl vybudován v roce 1862 a upraven počátkem 20. století. V průmyslové části města stojí pevnost Castillo de San Severino z 18. století. Pevnost sloužila původně k obranným účelům, byla využívána i jako překladiště otroků a později se přeměnila na vězení. V současné době se uvažuje o rekonstrukci.

Zhruba 5 km jihovýchodně od Matanzas se nacházejí jeskyně Bellamar. Dva a půl kilometru dlouhé jeskynní chodby s podzemní řekou byly objeveny náhodně v roce 1850. V jeskynním systému je téměř 100% vlhkost a teplota kolem 26 stupňů Celsia.

Havana

Zařazení Staré Havany (La Habana Vieja) na seznam UNESCO odstartovalo rekonstrukce i rozsáhlé restaurátorské práce. Desítky vybraných budov byly přeměněny na muzea, která dnes společně s působivými kostely, skvostnými paláci, revolučními pomníky i tržišti svou originalitou a krásou nadchnou i toho nejnáročnějšího cestovatele. Rekonstrukce se ale nedočkaly obytné čtvrti města, přestože téměř polovina domů je ve špatném stavu a každý rok se téměř 300 budov stává vyloženě nebezpečnými a jejich obyvatelé musí být evakuováni.

Prohlídka města obvykle začíná na Plaza de la Catedral, jednom z nejkrásnějších náměstí Havany. Nepravidelné věže katedrály Catedral de San Cristóbal de la Habana náměstí dominují. Jen několik kroků odtud leží Castillo de la Real Fuerza, údajně nejstarší koloniální pevnost v celé Americe, jejíž západní věž zdobí bronzová korouhev z roku 1632. La Giralda, jak se postavě na vrcholku věže přezdívá, je údajně Dona Inés de Bobadilla, která marně

čeká na svého manžela, badatele Hernanda de Soto. Ten odjel na Floridu hledat Fontánu mládí a byl sněden kanibaly.

Na královském náměstí Plaza de Armas, které je hustě pokryto palmami, se koná každý víkend trh s použitými knihami, jakýsi gigantický knižní bazar. Náměstí vévodí impozantní budova Palacio de los Capitanes Generales na západní straně. Kdysi sloužila jako sídlo španělského velitele, armády USA i jako prezidentský palác. Dnes se v jejích prostorách nalézá Městské muzeum. Třída Calle Obispo, proslulá pobytem Ernesta Hemingwaye, je zónou s desítkami obchodů, s restauracemi i sympatickými kavárničkami. Prado, kde se v 19. století setkávala havanská společnost, není jen místem restaurovaných hotelů a mramorových laviček, ale uvidíte tu i trochu odlišnou tvář Havany. Jednou z dominant nové části města je budova Capitolio Nacional, ne nepodobná Bílému domu v americkém Washingtonu. Zdejší stavba je však podstatně bohatší na detaily. Do roku 1959 sloužila jako sídlo Kubánského kongresu, dnes je tu úřad Akademie věd a Národní vědecko-technická knihovna.

Havanská Čínská čtvrť má přátelskou a vřelou atmosféru, venkovní kadeřnictví i početné stánky rychlého občerstvení. Čtvrť Vedado je místem, které bylo odjakživa centrem americké komunity v Havaně. Neblaze proslulí mafiánští bossové, například Lucky Luciano a Meyer Lansky, udělali z tohoto místa atraktivní zajímavost především pro americké turisty, kteří sem přijížděli za levným sexem, alkoholem i hazardními hrami. To však trvalo jen do roku 1959, kdy Fidel Castro zásadně změnil tvář čtvrti a místo pozbylo věhlasu i přitažlivosti pro mnohé turisty.

Dnes je Vedado čilou a rušnou rezidenční čtvrtí s památkami, které rozhodně stojí za vidění. Náměstí Plaza de la Revolución je obrovský prostor, na němž se tradičně konají masové

demonstrace. Političtí představitelé tu přednáší své ohnivé proslovy statisícům Kubánců z pódia umístěného před 142 metrů vysokým památníkem Josého Martího. Coppelia, nejproslulejší cukrárna se zmrzlinou v zemi, většině z nás známá z filmu Jahody a čokoláda, leží v blízkosti dvou známých havanských hotelů Tryp Habana Libre a Nacional.

Největším hřbitovem Havany je Cristóbal de Colón, který sice není turistickou zajímavostí, ale najdete tady jedinečné ukázky pohřební architektury i originální sloupoví. Je místem posledního odpočinku více než osmi set tisíc lidí včetně vůdců hnutí za nezávislost a revolučních mučedníků.

Z dalších zajímavých míst zmiňme Miramar, prestižní obytnou čtvrť západně od Vedada přes řeku Río Almendares. Široké třídy jsou domovem zastupitelských úřadů rozličných zemí, obchodů, nákladně zrestaurovaných domů i vil zdejších politických prominentů.

Zajímavým místem v okolí je Museo del Ministerio de Interior s předměty dokumentujícími období studené války mezi Kubou a USA. V expozicích najdete i takové kuriozity, jakými jsou vybuchující doutníky a mýdla, které prý byly určeny k zavraždění Fidela Castra.

Hustě obydlenou částí města je Hemingwayovo přístaviště. Velké oblíbenosti se těší tradiční mezinárodní rybářský turnaj pojmenovaný po slavném spisovateli. V části města San Francisco de Paula, pouhých 15 kilometrů jihovýchodně od centra Havany, najdete vilu, v níž žil Ernest Hemingway dlouhých 20 let. Finca la Vigía, jak se tato bílá budova nazývá, je chráněná jako Museo Hemingway, jehož interiéry však nejsou přístupné a můžete si je prohlédnout jen venkovními okny. V okolí jsou hroby autorových psích miláčků i jeho zamilovaná rybářská loďka El Pilar.

Ostrov Cayo Largo del Sur

Cayo Largo del Sur je druhý největší a nejvýchodněji ležící ostrov tzv. Archipiélago de los Canarreros. Má velikost 38 km² a leží 177 km jihovýchodně od Havany. Ostrov je dlouhý 26 km, na šířku má maximálně několik kilometrů. Díky své izolaci zůstává relativně nedotčeným místem, kde sídlí mořské želvy, leguáni a spousta ptactva včetně jeřábů, plameňáků a kolibříků.

Synonymem tohoto korálového ostrova uprostřed Karibiku jsou především dokonale bílé pláže, průzračně modré moře s teplotou, která neklesá pod 30 stupňů Celsia, lákavé korálové útesy a několik kvalitních hotelových komplexů. Nejkrásnější pláží tohoto ostrova je 2 km dlouhá Playa Sirena, která se nachází v západní části a je chráněna korálovým útesem.

Trinidad

Půvabné město pod pohořím Sierra del Escambray bývá někdy nazýváno muzeum pod širým nebem nebo město, kde se zastavil čas. Historie Trinidadu, třetího nejstaršího města hrdé Kuby, se začala psát už v prvních letech 16. století. Později proslulo i častou přítomností Hernanda Cortéze, muže, který tu verboval žoldáky pro své výboje do nedalekého Mexika. Působil tu i kněz Bartolomé de las Casas, apoštol indiánů. Tyto krátké etapy v historii Trinidadu však rozhodně nezměnily nic na způsobu života jeho obyvatel, kteří po staletí pěstovali tabák a prodávali solené maso. Teprve v 19. století nastala zásadní změna, protože se do Trinidadu přistěhovali francouzští zemědělci ze sousedního Haiti. Okamžitě tu začali s pěstováním cukrové třtiny.

Trinidad ještě úplně nezasáhl turistický boom. Patrně také díky tomu si Trinidad uchovává svou atmosféru. Je plný koloniálních staveb, nenápadně rozesetých v křivolakých zastrčených uličkách. Je městem mystického půvabu, který nedokázal zničit ani čtyřicetiletý útlak socialismu. První kroky cestovatelů by měly vést určitě do Muzea revolučního hnutí, zakukleného v útrobách bývalého františkánského kláštera. Za malý peníz tu můžete vystoupat na vysokou dřevěnou zvonici, odkud je nezapomenutelný pohled na celé město. Za návštěvu stojí určitě i některý z koloniálních paláců, např. Museo Romántico nebo Palacio Cantero. Klubko neskutečně zamotaných a rozvětvených ulic, v nichž žije takřka padesát tisíc obyvatel, vám téměř vyrazí dech. Uslyšíte žhavé rytmy latinskoamerické hudby a ucítíte vůni typických specialit, která se line z desítek příjemných barů a restaurací.

Na cukrovarnickou minulost dnes upozorňuje především nedaleké údolí Valle de los Ingenios, právem zapsané na seznam UNESCO. Jeho centrem je vesnička Manaca Iznaga, ve které stále stojí téměř padesátimetrová věž. Právě odsud střežili nelítostní otrokáři trýzněné otroky, kteří tu v potu tváře a bídnych podmínkách sbírali cukrovou třtinu. Dnes, desítky let po zákazu otroctví, zde jsou stále k vidění jednotlivá políčka i chudé chatrče otroků. V jejich sousedství se nacházejí nejen mlýny na zpracování úrody, ale i bohaté haciendy otrokářů.

Cienfuegos

Po celá staletí se o městu mluvilo jako o „perle jihu“, k čemuž dopomáhala hluboká chráněná zátoka, jež se na konci otevírá do modravého Karibiku. Střed města tvoří elegantní a vznosné budovy z 19. století. Jednou z nejznámějších je budova divadla Terry, kterou nechal postavit v letech 1887–1889 na počest svého otce venezuelský továrník Tomás Terry. Naproti divadlu stojí neoklasicistická katedrála Catedral de la Purísima Concepción. V okolí centrálního parku najdete i několik paláců, které dnes slouží jako muzea, školy či sídla místních institucí. Další dominantou města je palác Palacio de Valle. Tato nádherná budova s maurským zdobením pochází z roku 1917. Nechal ji postavit španělský plantážník Valle Blanco a na stavbu dal přivést dlaždice a mramor z Itálie a ze Španělska. Budova sloužila jako kasino, později jako hudební škola, sklad a dnes se v ní nachází příjemná restaurace. Cca 17 km od Cienfuegos se nachází botanická zahrada Soledad, která je největší tropickou pěstovanou zahradou na Kubě s 2 000 druhy rostlin, 23 druhy bambusů, 65 druhy fíků a 280 druhy palm.

Topes de Collantes

Pohoří Sierra del Escambray se rozprostírá severozápadně od Trinidadu a jeho vrcholem je Pico de San Juan (1 156 m) v sousední provincii Cienfuegos. Největším městem je Topes de Collantes, lázeňské středisko cca 20 km od Trinidadu. Zážitek představuje už samotná cesta do města po klikaté a stále stoupající silnici. Město objevila širší veřejnost až v roce 1937, když tam Fulgencio Batista postavil z Trinidadu silnici. Ve stejném roce začal s výstavbou tajného sídla, které se později přeměnilo na sanatorium k léčbě tuberkulózy. Město je ideálním východiskem pro pěší výlety do okolní přírody. Mezi nejoblíbenější patří túry k vodopádům Salto del Caburní, padajícím přes skály do studených jezírek vhodných k plavání.

Santa Clara

Santa Clara nepatří mezi klasická koloniální města s řadou památek, ale i přesto sem proudí řady turistů i obyvatel Kuby. K městu se váže především řada historických událostí 20. století spojených s osobností kubánského revolucionáře Ernesta Che Guevary. Monumenty oslavující vítězné boje kubánské revoluce jsou umístěny ve východní a západní části města. Na třídě Avda de los Desfiles, kde se konají veškeré politické události, najdete bronzovou sochu „El Che“ v nadživotní velikosti, mauzoleum s pomníčky revolucionářů, kteří padli v boji proti Batistově diktatuře, a muzeum, jež detailně popisuje život Che Guevary a dobytí Santa Clara.

Zajímavou zastávkou ve městě může být i park Vidal s několika neoklasicistickými budovami (divadlo La Caridad, Palacio Provinciál a Case de la Ciudad).

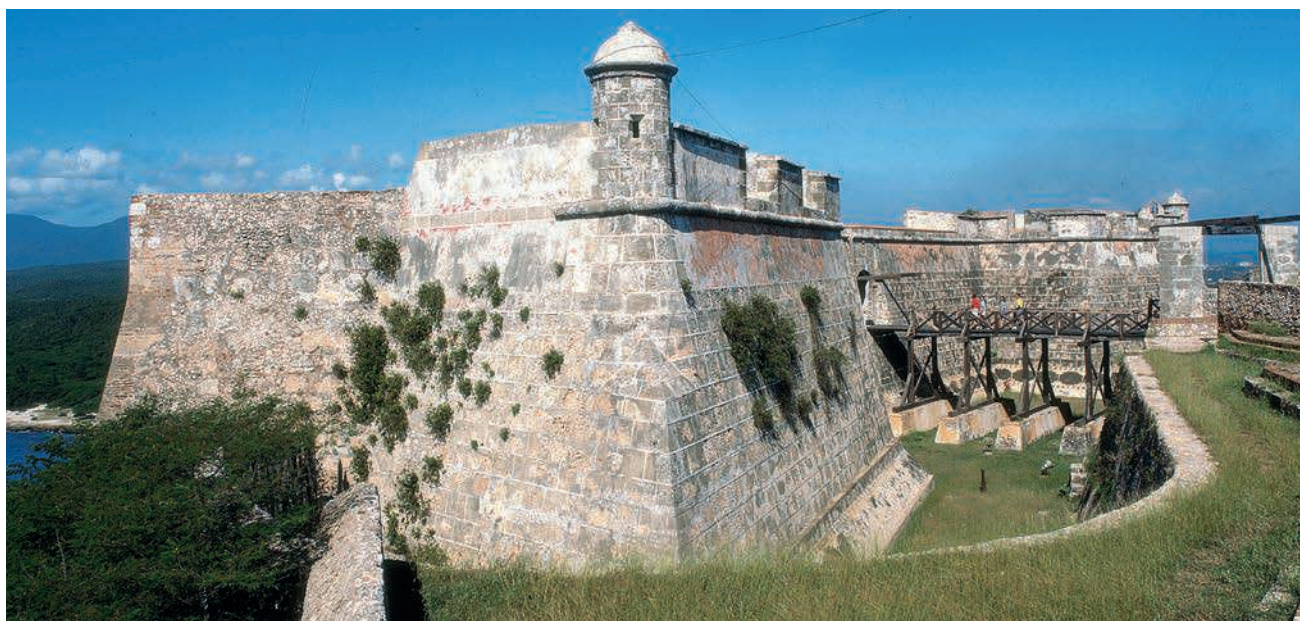

Santiago de Cuba

Město, které je odjakživa největším rivalem Havany v literatuře, hudbě i politice. Často se mu říká kolébka revoluce, protože právě Santiago de Cuba hrálo ústřední roli ve svržení Batistova režimu. Dnes je to druhé největší kubánské město a na rozdíl od jiných měst Kuby je tu cítit karibský ráz s výrazným vlivem bývalých francouzských osadníků a Haitianů, kteří sem přišli v 19. století. Odlišný charakter města je dán i jistou izolací od Havany.

Santiago je pulzujícím pestrobarevným městem, jehož historie si v ničem nezadá s historií hlavního města. Najdete tu nejstarší kubánské paláce (například Casa de Diego Velázquez) i originální muzea (Museo Municipal Bacardí). Přehlédnout nelze ani Bahía de Santiago de Cuba a řadu pozoruhodných domů s železnými balkóny, okázalými okny i úzkými vnějšími schodišti. Zdejší hřbitov Cementerio Santa Ifigenia je místem posledního odpočinku mnoha významných revolucionářů včetně Josého Martího, jehož nabalzamované tělo je tu vystaveno.

Severozápadně od Santiaga leží Bayamo, hlavní město provincie Granma, nejjižnějšího bodu země a nejnavštěvovanějšího regionu Kuby. Tato oblast sehrála důležitou roli v kubánském boji za svobodu, když se na pláži Playa Las Coloradas 2. prosince roku 1956 vylodil z lodi Granma Fidel Castro s dalšími vzbouřenci. V roce 1868 tu vypukla první válka za nezávislost, když kreolský osadník Carlos Manuel de Céspedes daroval svobodu svým otrokům, zformoval armádu a obsadil východní konec ostrova. V Bayamu vládne příjemná, mírumilovná atmosféra, jež je ideální pro desítky tisíc turistů, kteří sem každoročně přijíždějí. Centrum města je soustředěno kolem Parque Céspedes, nádherného stinného parku s dlouhými mramorovými lavičkami, na nichž s radostí spočine nejedno tělo unaveného návštěvníka. Park zdobí také sochy Carlose Manuela de Céspedes a Perucha Figuereda, autora kubánské hymny. Na severní straně parku leží Ayuntamiento, kde roku 1868 Céspedes vyhlásil samostatnost Kuby. Na zajímavá místa je bohaté rovněž nejbližší okolí, kde najdete i plochu, na níž byl zastřelen José Martí. Za návštěvu stojí největší národní park Kuby – Gran Parque Nacional Sierra Maestra.

Holguín

Holguín je město a provincie nacházející se na východním pobřeží Kuby. Tato oblast je známá svými krásnými plážemi, teplým karibským mořem a bohatou kulturou. Město Holguín, které je hlavním městem provincie, nabízí návštěvníkům mnoho zajímavých míst k prozkoumání.

Jedná se o jednu z nejrozmanitějších provincií ostrova, naleznete zde hory, úrodné nížiny, lesy, historické památky i množství nádherných pláží. Dříve se celé východní oblasti, na které se dnes rozkládají provincie Holguín, Las Tunas, Granma, Santiago de Cuba a Guantánamo, říkalo Oriente. Až později byla oblast rozdělena do nynějších správních celků.

Historie této provincie sahá až do roku 1492, kdy se 27. října u břehů zátoky Bahía de Bariay vylodil Kryštof Kolumbus, dnes zde tuto událost připomíná pomník. A právě na tomto místě pronesl památnou větu: „Nikdy jsem nespatrił nic krásnějšího“. Z toho je jasně patrné, jak moc ho toto místo okouzilo.

Další významnou událostí v rozvoji oblasti dnešního Holguínu se stal rok 1523, kdy kapitán a španělský kolonizátor García Holguín v provincii založil hlavní město San Isidoro de Holguín, které dodnes připomíná toto období koloniální architekturou. V současné době provincie profituje zejména ze zemědělství, pěstuje se zde cukrová třtina, citrusy, tabák a dále pak z chovu dobytka či těžby niklu. Rozšířený je zde rovněž rybolov.

Svou úlohu v provincii ale hraje i cestovní ruch. Provincie Holguín má celkem 350 kilometrů mořského pobřeží a je proto známá svými nádhernými plážemi, které patří k nejlepším na Kubě, jako například Playa Esmeralda, údajně jedna z nejkrásnějších pláží Kuby a dále pak pláže Don Ligo, Del Matcedo a hlavně Guardalavaca, všechny tyto místa nabízejí bílé písčité pláže a křišťálově čisté vody Karibiku, ideální pro plavání, šnorchlování a potápění.

Jedním z nejznámějších míst v Holguín je náměstí Plaza de la Marqueta, kde můžete vidět mnoho historických budov a užít si atmosféru města. V Holguínu se nachází řada významných památek, které odrážejí jeho bohatou historii. Museo Provincial La Periquera, sídlící v bývalé španělské pevnosti, nabízí fascinující pohled na historii regionu. Na vrcholu Loma de la Cruz, která je přístupná po 458 schodech, se nachází velký kříž a nabízí nádherné výhledy na město a okolní krajinu. Pro milovníky přírody a dobrodružství nabízí provincie Holguín mnoho možností. Mohou se vydat do hor Sierra de Cristal, kde najdou krásné vodopády, jako je vodopád Salto del Guayabo, a objeví pestrrou faunu a floru této oblasti. Turisté mohou také navštívit národní park Alejandro de Humboldt, který je zapsán na seznamu světového dědictví UNESCO.

Holguín je kulturním centrem s bohatým uměleckým a hudebním životem. Město je domovem mnoha festivalů, včetně Mezinárodního festivalu hudby a tance, který přitahuje umělce z celého světa. Kulturní centrum Plaza de la Marqueta je oblíbeným místem pro koncerty, výstavy a divadelní představení. Pláže a hlavní město San Isidoro de Holguín však nejsou jediným cílem turistů v provincii. Za návštěvu stojí také indiánské pohřebiště a muzeum El Chorro de Maíta či indiánská vesnice Campina Taina, přírodní park Bahía de Naranjo, kde můžete obdivovat delfinárium, rybářské městečko Gibara se starobyrou pevností a několika muzei či město Birán, rodiště bratrů Fidela a Raúla Castra. Pod provincií spadá rovněž ostrůvek Cayo Saetía, který je luxusním letoviskem s bělostnými plážemi.

Holguín a jeho okolí nabízejí návštěvníkům bohatý mix krásné přírody, fascinující historie a kubánského životního stylu. Toto místo je ideální pro ty, kteří hledají jedinečný zážitek a odpočinek na nádherných plážích Karibiku. S jeho nádhernou přírodou, bohatým kulturním životem a krásnými plážemi je Holguín jedním z nejpřitažlivějších regionů na Kubě.

Cayo Santa María

Cayo Santa María je krásný ostrov nacházející se na severu Kuby v Karibském moři. Tento ostrov je součástí kubánské provincie Villa Clara a patří k souostroví známému jako „Jardines del Rey“ (Královy zahrady).

Cayo Santa María je známý především svými krásnými plážemi s jemným bílým pískem. Najdete zde mnoho luxusních rekreačních středisek a hotelů, které nabízejí komfortní ubytování, restaurace, bary a širokou škálu aktivit pro turisty. Díky krásným korálovým útesům v okolí ostrova je tento skvělým místem pro potápění a šnorchlování. Vodní svět nabízí bohatou faunu a flóru. V blízkosti ostrova se nachází přírodní rezervace „El Pedraplén“, což je kamenná cesta, která spojuje ostrov s pevninou. Tato cesta vede přes slaniska a močály, které jsou domovem mnoha ptáků a dalších druhů zvířat.

I když je Cayo Santa María především turistickým cílem, můžete zde poznat kubánskou kulturu a tradice prostřednictvím místního umění, hudby a kulinářských specialit. Ostrov je součástí Biosférické rezervace Buenavista, která je chráněnou oblastí s bohatou biodiverzitou.

